

Školský vzdelávací program Hravo a tvorivo

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU,
SÍDLISKO 341/1, JASLOVSKÉ BOHUNICE**

**Materská škola, Nám. sv. Michala 346/9, Jaslovské
Bohunice**

HRAVO A TVORIVO

1. Základné identifikačné údaje o škole

Názov ŠkVP:	Hravo a tvorivo
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia:	3-4 roky
Formy výchovy a vzdelávania:	Celodenná forma s možnosťou poldennej
Vyučovací jazyk:	slovenský
Schválený zriaďovateľom:	
Prerokovaný v pedagogickej rade:	27.8.2021
Prerokovaný v rade školy:	14.9.2021
Vydaný dňa:	

Školský vzdelávací program bol upravený 26.8.2022

Obsah školského vzdelávacieho programu:

1. Názov vzdelávacieho programu
2. Vymedzenie vlastných cieľov školy a poslania výchovy a vzdelávania, zameranie školy.
3. Stupeň vzdelania
4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania
5. Učebné osnovy
6. Vyučovací jazyk
7. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí

2. *Názov školského vzdelávacieho programu*

HRAVO A TVORIVO

3. *Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie materskej školy*

- Napĺňať potrebu dieťaťa sociálneho kontaktu s rovesníkmi, s akceptovaním osobnosti dieťaťa ako partnera
- Uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie v úzkej spolupráci s rodičmi
- Podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou ako základnou formou a nástrojom vzdelávania
- Podporovať rozvoj individuality a jedinečnosti každého dieťaťa
- Rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť dieťaťa v psychomotorickej, poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti dostupnou modernou technikou
- Prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie dieťaťa
- Uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a inými inštitúciami s rešpektovaním potrieb dieťaťa
- Získavať dôveru rodičov v individuálnom výchovnom poradenstve a upriamovať pozornosť na pozitívne prejavy v správaní sa dieťaťa a v prípade potreby ich nasmerovať na ďalšie odborné poradenstvo (pediater, logopéd, psychológ...)
- Budovať u detí zdravé sebavedomie s uvedomovaním si sebahodnoty so zdravou sebakritikou

- Naučiť sa chrániť svoje zdravie a zdravie iných vrátane využitia zdravej výživy
- Vytvárať deťom vhodné a bezpečné podmienky na pohyb, vytvárať pozitívny postoj k pohybovým aktivitám,
- Naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť
- Posilniť úctu k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám, tradíciám štátu, regiónu, prostredníctvom ľudových tradícií a zvykov. rozvíjať spoluprácu s rodičmi a verejnosťou, aktívne sa zúčastňovať na kultúrno-spoločenských akciách obce, regiónu,
- Prezentovať výchovno – vzdelávací proces pred verejnosťou – formou spoločných aktivít, akcií, obecných slávností,
- Pripraviť dieťa na vstup do základnej školy po stránke rozumovej, emocionálnej a sociálnej
- Posilniť individuálny prístup k deťom plniacim povinné predprimárne vzdelávanie a deťom pokračujúcim v plnení povinného predprimárneho vzdelávania
- Zlepšovať grafomotorické zručnosti,
- intenzívnejšie sa zamerať na zaškolenie detí pred vstupom do základnej školy, na individuálny rozvoj detí s odkladom povinnej školskej dochádzky /OPŠD/,
- Rozvíjať prírodovednú gramotnosť, environmentálne cítenie, utvárať pozitívne postoje k životnému prostrediu a k ochrane prírody ,
- Umožniť deťom experimentovanie, objavovanie, bádanie, učenie prostredníctvom zážitkov
- Do edukačného procesu cieľavedome zaraďovať interaktívne hry a programy,
- Zbaviť detí predsudkov k inej etnickej či národnostnej skupine a odstraňovať bariéru medzi zdravými a handicapovanými deťmi
- Identifikovať deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a zabezpečiť im podmienky na individuálny rozvoj podľa ich potrieb.

4. Zameranie materskej školy

V septembri 2017 bola vydaná finálna verzia Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania na obdobie do roku 2027 pod názvom „Učiace sa Slovensko“. Z týchto dokumentov vyplýva, že absolventi si musia zo škôl odniesť trvalejšie hodnoty ako sú vedomosti, a to sú postoje, záujmy, hodnotový systém, rozvinuté kompetencie. Na realizáciu

zmien v procese výchovy a vzdelávania požadujeme predovšetkým využitie motivácie k učeniu, prehĺbenie emocionalizácie, uplatnenie autoregulácie, socializácie, kognitivizácie a kreativizácie človeka.

Aby sme tieto požiadavky naplnili, zameriame sa na prípravu podnetného prostredia, ktoré je základom pre zážitkové učenie, učenie vlastnou aktivitou, skúmaním, bádáním, prostredníctvom hier a edukačných aktivít. Dieťa pri pobyte v materskej škole musí byť obklopené prostredím, ktoré ho k aktivitám nabáda. Preto aj filozofiou našej školy je krédo:

**„POVEDZ MI A JA TO ZABUDNEM, UKÁŽ MI A MOŽNO SI
SPOMENIEM, NO NECHAJ MA UROBIŤ A POCHOPÍM.“**

Chceme byť materskou školou, v ktorej je dieťa plnohodnotný človek, v ktorej sa deti učia hľadať a nachádzať cestu, na ktorej ho budeme sprevádzať a z ktorej si odnesie hlboké zážitky. Naším deťom chceme sprostredkovať radosť, lásku, pochopenie a prostredníctvom nich u detí formovať hodnoty priateľstva, spolupráce, tolerancie, trpezlivosti, odvahy, čestnosti a zodpovednosti.

Zameranie materskej školy je na:

1. enviromentálnu výchovu
 - rozvíjať prírodovednú gramotnosť, environmentálne cítenie, utvárať pozitívne postoje k životnému prostrediu a k ochrane prírody ,
2. rozvoj emocionálnej inteligencie detí.
 - učiť prostredníctvom zážitkov a skúseností
3. vytvárať vzťah ku knihám
 - rozvíjať jazykové kompetencie prostredníctvom práce s knihou a literatúrou - vytvoriť podnetné prostredie bohaté na tlač a písaný text
4. viesť deti k úcte k rodičom, ku kultúrnym a národným hodnotám
 - rozvíjať u detí vzťah k svojej vlasti a ľudovej slovesnosti v tradíciách a zvykoch regiónu

Materská škola sa nachádza v časti obce, ktorá je obklopená zeleňou a v blízkosti prírodného prostredia, ktoré nám umožňuje rozvíjanie osobnosti detí prostredníctvom poznávania prírody.

Pôsobíme hlavne na emocionálnu a vôľovo aktívnu stránku osobnosti dieťaťa. Vytvárame podmienky na pozitívne citové zážitky detí - zážitkové učenie.

Školský dvor s rozľahlou trávnatou plochou je vysadený ihličnatými stromami, kríkmi a záhonom byliniek. Bohatá zeleň je miestom na realizáciu aktivít zameraných na prírodovedné poznávanie formou priameho zážitku, vytváranie pozitívnych postojov k prírode, rozvíjanie estetického vnímania a prežívania v prírode. Chceme poskytnúť deťom čo najviac príležitostí na zmysluplné učenie sa hrou a objavovaním.

Pri uplatňovaní cieľov vyplývajúcich so zamerania materskej školy pracujeme uvážene, systematicky a realizácia sa prebieha počas všetkých organizačných foriem v materskej škole. Súčasťou realizácie cieľov je aj projekt materskej školy „Kam s tým v škôlke?“ .

Pri rozvíjaní emocionálnej inteligencie detí vychádzame z potreby citového, správneho emocionálneho zrenia a rozvíjania každého dieťaťa . Je dôležité, aby sa dieťa naučilo prežívať šťastie a radosť, ovládať svoje emócie a regulovať ich, aby vedelo správne nasmerovať svoje city. Preto v materskej škole vytvárame vhodné a podnetné prostredie prostredníctvom aktivít a hier na rozvoj emocionálnej inteligencie.

Naše smerovanie je taktiež zameraná na vytváranie vzťahu detí ku knihám, aby sme zasadili u detí semienko lásky ku knihám, a múdrosť a vzdelanie s deťmi už budú rásť ako súčasť osobnosti po celý život.

Paralelne so vzťahom ku knihám rozvíjame u detí aj vzťah k svojej vlasti, preto je naším poslaním poznávať krásy Slovenska a ľudovej slovesnosti v tradíciách a zvykoch regiónu, z ktorého pochádzame, ale aj v ktorom žijeme.

5. *Stupeň vzdelania*

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania. Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

4. *Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania*

Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma spravidla dieťa od troch do šiestich rokov jeho veku, výnimočne možno prijať dieťa od dvoch rokov veku.

Plniť povinné predprimárne vzdelávanie musí každé dieťa:

- ktoré do 31. augusta (vrátane) dovŕši päť rokov veku
- dovŕši päť rokov veku a povinné predprimárne vzdelávanie plní formou individuálneho vzdelávania,
- dovŕši šesť rokov veku, ale nedosiahlo školskú spôsobilosť - toto dieťa bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok,
- dovŕši päť rokov veku, ale zo zdravotných dôvodov je oslobodené od povinnosti dochádzať do materskej školy.

Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie, v prípade záujmu zákonných zástupcov poskytuje aj poldenné predprimárne vzdelávanie.

5. *Učebné osnovy*

Osnovami sú výkonové štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Učebné osnovy sú rozdelené do 10 mesačných tematických celkov. Pre prehľadnejšie plánovanie výchovno – vzdelávacej činnosti v dosahovaní cieľov sú výkonové štandardy podľa jednotlivých tém ďalej rozdelené do týždenných celkov. Jednotlivé celky však nie sú izolované, ale sa navzájom prelínajú, dopĺňajú.

Východiská plánovania:

Výchovno-vzdelávaciu činnosť prispôbujeme záujmom detí, rešpektujeme ich potreby a individuálne osobitosti. Plánujeme týždenne tak, aby sa jednotlivé výchovno-vzdelávacie oblasti vzájomne prelínali. Učivo je rozdelené do tematických celkov, ktoré súvisia s ročnými obdobiami. Každý mesiac má vymedzenú tému i podtému. Týždenný plán vypracúvajú vždy učiteľky rannej zmeny. Plánuje sa písomnou, alebo elektronickou formou podľa vlastného uváženia učiteľiek. Plány však musia obsahovať všetky náležitosti v súlade so ŠVP. Učiteľka si volí témy výučby a k nim si vyberá výkonové štandardy. K výkonovým štandardom si učiteľka volí na základe schopností danej skupiny detí adaptácie úrovni výkonových

štandardov. Plán výchovo-vzdelávacej činnosti nie je súčasťou povinnej pedagogickej dokumentácie. Ale po dohode pedagogickej rady plány budú učiteľkami písané pravidelne, včas a v triede budú uložené k možnému nahliadnutiu. Učiteľky vzájomne pri plánovaní spolupracujú. V prípade potreby môže učiteľka zmeniť poradie tém v mesiaci.

V čase letných prázdnin sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje formou voľných hier a hrových činností.

Štandardy, ktoré sa plnia priebežne

Jazyk a komunikácia

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržiava očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.

Človek a spoločnosť

- Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.
- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii.
- Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.
- Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne.
- Opíše aktuálne emócie.
- V dialógu vie vypočúť iných (deti i dospelých).
- Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.
- Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých.
- Poskytne iným pomoc.
- Obdarí druhých.
- Podelí sa o vreci.

- Ocení dobré skutky.
- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.
- Nenásilne rieši konflikt.
- Odmieta nevhodné správanie.
- Odmieta kontakt s neznámymi osobami.
- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.

Človek a svet práce

- Má osvojené základné návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Ovláda základné seba obslužné činnosti.
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.

Tematické celky

JESEŇ PANI BOHATÁ	SEPTEMBER Naša škôlka	<ul style="list-style-type: none"> • Vitajte v MŠ (triedne pravidlá, orientácia) • Kto sa o nás stará • Bezpečne do škôlky • Moja dedina
	OKTÓBER Jeseň pani bohatá	<ul style="list-style-type: none"> • Od rána do večera • Farebná jeseň • Poklady z jesennej záhrady • Počasie
	NOVEMBER V zdravom tele, zdravý duch.	<ul style="list-style-type: none"> • Moje telo • Zdravie a choroba • Zdravé potraviny • Keď vyrastiem
	DECEMBER Adventný čas	<ul style="list-style-type: none"> • Privítajme Mikuláša • Od Lucie do Vianoc – zvyky • Biela zima • Vôňa Vianoc

ZIMA – ZIMIČKA	JANUÁR V kráľovstve snehu a ľadu	<ul style="list-style-type: none"> • O dvanástich mesiačikoch • Zima medzi zvieratkami • Zimné športy
	FEBRUÁR Malí bádatelia	<ul style="list-style-type: none"> • Fašiangy, Turíce • Podmorský svet • Tajomstvá vesmíru • Cestujeme svetom
ZELENÁ JAR	MAREC Kniha náš kamarát	<ul style="list-style-type: none"> • Kniha moja kamarátka • Z rozprávky do rozprávky • Čítajme si spolu • Príroda sa prebúdzá • Veľkonočné vajíčko
	APRÍL Chráňme si prírodu	<ul style="list-style-type: none"> • Domáce zvieratká • Od semienka k rastlinke • Štyri živly zeme • Separáčik
	MÁJ Máj lásky čas	<ul style="list-style-type: none"> • Moja rodina • Kytička pre mamičku • V ríši hmyzu • Život pri vode
JE TU LETO	JÚN Výlet za dobrodružstvom	<ul style="list-style-type: none"> • Lesné zvieratká • Exotické zvieratká • Leto • Cestujeme na prázdniny • Moje Slovensko

6. Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie v materskej škole sa uskutočňuje v slovenskom jazyku.

7. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí

Cieľom hodnotenia detí v MŠ je poskytnúť deťom i rodičom spätnú väzbu o tom, ako dieťa zvláda výchovno-vzdelávací proces. Učiteľky prevádzajú hodnotenie priebežne a systematicky. Pri hodnotení si overujú, či volili správny postup a metódy, či požiadavky na deti neboli príliš náročné a podobne. Využívajú slovné a písomné hodnotenie. Slovné hodnotia dieťa v každej činnosti. V prevažnej miere využívajú pozitívne hodnotenie, ktoré dieťa motivuje k vyšším

výkonom. Učiteľky si vedú záznamy o deťoch (pedagogická diagnostika), kde zaznamenávajú odchýlky v prejave, poznatkoch a schopnostiach detí. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí v materskej škole je pedagogické diagnostikovanie, ktoré zaznamenáva úroveň detských schopností, vedomostí, zručností, spôsobilostí dieťaťa pri zohľadnení jeho vývinových osobitostí a individuality.

Na diagnostikovanie detí v našich podmienkach využívame tieto metódy :

- Pozorovanie dieťaťa, jeho charakteristických prejavov správania a konania, jeho spontánnu aktivitu, túžbu po poznávaní nového, záujmy, vzťahy s ostatnými, schopnosť spolupracovať.
- Hra a jej kvalita je základným a najdôležitejším meradlom rozsahu a úrovne získavaných kompetencií.
- Detská kresba je prostriedkom na posudzovanie či už vývinovej úrovne dieťaťa, alebo jeho vnútorného života. Má veľkú výpovednú hodnotu a je súčasťou portfólia každého dieťaťa. Každá kresba je označená menom dieťaťa.
- Pracovné listy sa prevažne využívajú v skupine predškolákov, ale aj u mladších detí. Sú dokumentáciou o tom ako dieťa zvláda sprostredkované vedomosti hlavne v kognitívnej oblasti. Pracovný list je predtlačný, v záhlaví má napísanú úlohu, ktorú má dieťa splniť. Označený je menom dieťaťa. Stáva sa súčasťou portfólia každého dieťaťa.
- Diagnostika detí - Je prehľadom o základných vedomostiach detí v oblasti grafomotoriky, vizuomotoriky, priestorovej orientácie, rozlišovania základných geometrických tvarov a farieb, spisovnej výslovnosti a čistoty reči.
- Testy školskej zrelosti absolvuje dieťa v poslednom roku dochádzky do materskej školy za prítomnosti detského psychológa, ktorý ich aj vyhodnocuje. Sú ukazovateľom pre zistenie úrovne školskej zrelosti.

